

Magyar Energhatékonyági Intézet

dr. Bart István igazgató úr részére

Energia-megtakarítás megközelítése a gázos oldalról 2.

Gondolatok az energiaracionalizálási lépések gazdasági hatásairól

Az első levelünkben fogalmazott gondolatokat, ami tisztán az energetika és az energiaforrások felhasználásnak oldaláról közelítette meg a kérdést, most szeretnénk egy másik szempontból elemezni, megvilágítani. A gondolatmenet talán abból a szempontból érdekes, hogy közvetett hatásokat is figyelembe vesz. A közvetett hatás alatt értjük a nemzetgazdaságra, azon belül is az adóbevételekre és munkaerőpiacra gyakorolt hatását.

Ahhoz, hogy a mostani gondolatmenetünk kapcsolódjon a korábban tárgyalt érvrendszerhez, utalásokat teszünk az abban foglalt példára, ill. kapcsolódunk hozzá gazdasági vonalon.

A gondolat, amit Önökkel meg kívánunk osztani nem kisebb területet érint, mint az energiaracionalizálási folyamatokban az a közel 2,5 millió háztartás energiafogyasztásának mihamarabbi csökkentésével összefüggő szektorok (gyártás, szerelés, forgalmazás) teljesítménye, aminek rövid és hosszú távú kihatásai is vannak mind a költségvetésre, mind a gazdaság élénkítésére.

Mi ez a hatás?

Az Általános Forgalmi Adó (ÁFA), a Járulékok, az Iparüzési Adó (IpA) alakulás az egyes energia megtakarítási lehetőségeknél, mint pl.

- nyílászárócsere
- hőszigetelés
- gázkészülék csere (kondenzációs)

1. Nyílászárócsere és külső hőszigetelés

A magyarországi nyílászáró gyártók megítélésünk szerint 60%-ban hazai, 40%-ban külföldi tulajdonosi szerkezetben vannak. Ha a forgalmazott volumen, a piaci részesedésük alapján szeretnénk a potenciáljukat megítélni, akkor ez az arány 40-60% is lehet.

Sajnos azt kell mondani, hogy a nyílászárócserek bizonyos határig nem engedély köteles tevékenységek, emiatt a „manufaktúráisan” gyártott termékek nem minden esetben kerülnek „tisztán” kereskedelmi forgalomba, ill. kerülnek a beépítés helyszínére. Így az Államháztartás bevételtől esik el.

A jelenlegi gazdasági erkölcs és a vásárlóerő csökkenése előrevetíti, hogy ennek a „fekete” résznek az aránya sajnos nőni vagy jelenlegi szinten maradni fog.

A külső hőszigetelések esetén is hasonló problémákkal kell szembesülnünk. Itt nem is annyira a gyártáskor realizálható állami bevételek elmaradása a probléma, mert a maga a szigetelőanyag előállítása korlátos, mert a technológia manufaktúrális megoldásokkal versenyképtelen (drága). Míg a nyílászárók cseréje esetén a nyílásméret változatlanul hagyása és a korábban engedélyezett kialakítás (stílus) megtartása mellett nem kell építési engedélyezési eljárás alá vonni a tevékenységet, addig a külső szigetelések esetén 10cm vastagságig engedély nélkül, szinte „háziilag” is el tudjuk végezni az első energiatakarékossági

MAGYAR GÁZIPARI VÁLLALKOZÓK EGYESÜLETE

1075 BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 25.

TELEFON/TELEFAX: +36-1/280-3260

EMAIL: iroda@mgve.hu, mgve@mgve.hu

WEB: www.mgve.hu

lépéseket. Ergo a kivitelezés fázisában szinte semmiféle engedély meglétét lehet követelni az építettől.

Itt kívánjuk megjegyezni, hogy a pályázati struktúrában végrehajtott energetikai rekonstrukciók igyekeznek kiszűrni ezeket a problémákat azzal, hogy „dokumentáltatják” a tevékenységet és a támogatás intenzitás függvényében monitoring-ot írnak elő az üzemeltetés meghatározott idejére.

Véleményünk szerint ezek a folyamatok uralhatók a legkevésbé, mert:

- az egyedi gyártás miatt a követelmények már a készítés során sérülhetnek
- a kivitelezés szakszerűsége nem minden esetben biztosított
- nem engedélyköteles tevékenység az esetek >85%-ban
- nincs ellenőrzési lehetőség
- a folyamatot ütemezetten is elvégezhető
-

Miért kell abban a 30-40% termelői szektorban államháztartási bevételkiesésekkel számolni?

- a számla nélküli alapanyag, számla nélküli készterméket von maga után
- X Forint éves árbevétel alatt a NAV szempontjából nem kiemelt adózó (ellenőrzés)
-

Hol lehet a folyamatokat egyértelműen nyomon követni?

- elsősorban a külföldi tulajdonú cégeknél, mert az anyavállalat felé történő jelentések és kötelező könyvvizsgálat miatt csak „tisztá” módszerek mellett tudnak termelni, értékesíteni
- másodsorban az üzemszerűen előállított termékek esetén, ahol a ISO 9001 szerinti minőség-ellenőrzési rendszer van bevezetve, mert mindennek „nyoma” kell lennie

Gázkészülék csere (kondenzációs)

A gázkészülékeket gyártó- és forgalmazó vállalatok már sokkal szigorúbb ellenőrzés alatt vannak. Tisztán kell látni azonban, hogy az egyes gyártók CE Tanúsítás alá vont termékigazolása nem minden esetben takarja ugyanazt a minőséget, mert a CE nem erről szól. Ennek ellenére pl. a pályázati rendszer a CE-t követeli meg, de nem tesz egyértelmű utalást arra, hogy milyen műszaki paraméterekkel lehet készüléket felszerelni.

A gazdaságélénkítő hatása abban rejlik ennek az energiatakarékossági lépnek, hogy több szektorban is munkavállalókat igényel:

Direkt vonal:

- tervezés, fejlesztés (K+F)
- gyártás (szakmunka, képzés, oktatás)
- értékesítés, marketing
- kivitelezés, szerelés, üzembe helyezés (szakember)
- szakhatóságok (engedélyezés, ellenőrzés, éves felülvizsgálat)

Indirekt vonal:

- Gázszolgáltatás (elosztói engedélyes)
- Nyilvántartás (IT szakember, software)
- Gáz Műszaki Biztonsági Szabályzat (upgrade szerkesztő szakbizottság)

MAGYAR GÁZIPARI VÁLLALKOZÓK EGYESÜLETE

1075 BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 25.

TELEFON/TELEFAX: +36-1/280-3260

EMAIL: iroda@mgve.hu, mgve@mgve.hu

WEB: www.mgve.hu

Mit értünk szigorúbb ellenőrzés alatt (összefoglalás)?

- a gáz veszélyes üzem, így csak azonosított berendezés kerülhet forgalomba (CE jelzés, Gyári szám, termék végellenőrzés, minőségbiztosítás, stb.)
- egy gázkészülék felszerelése ENGEDÉLY köteles tevékenység
- a gázkészülékek forgalomba hozatala nem fejeződik be az értékesítéssel, mert a gyártó által feljogosított szakembernek ÜZEMBE KELL HELYEZNIÉ a készüléket. (GMBSZ)
- a gázkészülék tartósan beépített termék, mégis a Gázkészüléke direktíva vonatkozik rá
- a hazai gázkészülék gyártó és forgalmazó cégek 90%-ban import termékek értékesítenek, amik vagy leányvállalaton, vagy képviselőten keresztül érkeznek az országba (VÁM Statisztika)
- a gyártás és a beépítés közötti folyamatban több szereplő is kötelezően részt vesz:
 - o értékesítési hálózat tagjai, viszonteladók
 - o jogosítványokkal rendelkező szakemberek (tervező-MMK, kivitelező-arcképes igazolvány)
 - o Szolgáltató vállalatok (Elosztói Engedélyes-Gáz, Kéményseprő)
 - o üzembe helyező szakember (arcképes igazolvány+gyártói feljogosítás)

A leírtakban látszik, hogy az Állami bevételek folyamatossága, kiszámíthatósága, ellenőrizhetősége olyan folyamatban valósítható meg, ahol a szereplők egymásra utaltságából a „fekete” faktorok minimalizálhatók. Sajnos, de nem természetesen ebben a szegmensben is találkozunk számla nélküli tevékenységgel, de arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy maga termék szinte 0% eséllyel tud számla nélkül – azaz ÁFA és adófizetési kötelezettség nélkül – piacra kerülni.

Arra szeretnénk volna felhívni a figyelmet, hogy az energiaracionalizálási tevékenységekben a gázkészülék csere potenciálja alul van értékelve a hőszigeteléssel szemben, pedig

- az energia megtakarítási rátája a hatásfok növekedésből számítva – 15-25%
- a készülékek import függősége >90%, ahol szinte csak fehér gazdaságról beszélhetünk
- az engedély köteles tevékenység miatt a folyamat végi kézben tartható
- a beüzemelés miatt van ellenőrzési lehetőség

Amennyiben a gazdasági vonzata is érdekes, akkor végezzünk el egy számolást.

Ma Magyarországon kb. 55.000 db gázkészülék kerül értékesítésre. (A válság előtt ez a szám 75-85.000 db között mozgott). Ebből a kondenzációs készülékek részaránya eléri a 20-25%-t, amihez rendeljünk hozzá egy 200.000,- átlagos értékesítési nettó árat. Az importőrök haszonkulcsát vegyük átlagos 15% értékre. Az Európai Unióból érkező gázkészülékek (>90%) esetén a célország (Hu) adózási szabályai a mértékadóak. Ez azt jelenti, hogy a nettó értéken érkező termékekre számított ÁFA a következő elszámolási soron már „vissza is van igényelve”, azaz pénzmozgás nélküli ÁFA tranzakció játszódik le. Az ÁFA az eladáskor, mint befizetendő ÁFA jelentkezik, ami egy „biztos bevétel” államháztartási szinten. (a példában 81 mHuF)

Beszerezéskor számított ÁFA: $170e \text{ HuF} * 10\text{edb} = 1,72\text{MrD} + \text{Áfa} \Rightarrow 459\text{mHuF}$

Eladáskor befizetendő ÁFA: $200e \text{ HuF} * 10\text{edb} = 2\text{MrD} + \text{Áfa} \Rightarrow 540\text{mHuF}$

A fenti gondolatmenetet részletesebben is lehetne vizsgálni az ok-okozat összefüggéseiben, de már most lehet látni, hogy, mint minden folyamat, csak akkor eredményes és hatékony, ha a folyamatnak van vége, azaz tényleges zárással és nem közbenső állapottal tudjuk befejezni.

Budapest, 2012. január 23.

Szakmai üdvözléssel

Versits Tamás sk

Elnök

MGVE